

Ve městech chybí zeleň, voda i selský rozum. Kdo za to může

5. srpna 2018 1:00

O několik stupňů dokážou zchladit fasádu domu rostliny, které se po ní pnou. I v Praze je podle architekta Petra Leška plno staveb, jejichž architektura není tolik cenná, že by ji nemohla zeleň zakrýt, ideální by takový přístup byl podle něj pro panelové domy.

Na Hradčanském náměstí se návštěvníci chladí u kropičího vozu. (31. července 2018) | foto: František Viček, MAFRA

„Praze chybí stromy v ulicích a vodní prvky,“ tvrdí architekt Petr Lešek, který se zlepšováním veřejného prostoru zabývá. Chyba je podle něj ve vedeních měst, která nedokážou přimět developery, aby stavěli budovy šetrnější k prostředí i obyvatelům.

„Praze chybí stromy, které udělají lepší mikroklima. Když se podíváte v Budapešti, Sofii, Bukurešti, tam jsou ulice plné stromů, v Praze ne,“ říká architekt Lešek.

„Všichni říkají, že je těžké sázet v ulicích stromy, protože všude jsou sítě a nikdo s nimi nechce hýbat. Ale i když se třeba opravují rozvody, ulice se rozkope, vrátí se to zpátky a tečka. Situace by se ale dala jistě využít k výsadbě stromů, kdyby se činnosti zkoordinovaly a našla se vhodná doba,“ připomíná. „Funguje to stejně jako před 30 lety, každý udělá své a nic jiného ho nezajímá,“ dodává.

Tím, že výsadbu nových stromů komplikují sítě pod zemí, argumentují mnohé městské části. Přitom ale v samotném centru se za velké peníze budovaly podzemní kolektory, kde by měly být všechny sítě sdružené, a tedy by mělo být zřejmé, kde se nacházejí. Jak ale pro ČTK řekl jeden z developerů, který staví u Václavského náměstí, některé nově vznikající stavby dál pokládají své rozvody mimo ně a kolektory nevyužívají.

Kropičí vuz na náměstí Míru ve Zlíně (31. července 2018)

Fotogalerie

[Zobrazit fotogalerii](#)

„Vyhazují se peníze na kropení ulic, ale to, co jde udělat za minimum peněz, se nestane. Praze chybí zamyšlení se nad tím, že když se něco (ve městě) dělá, má se to dělat s dlouhodobou vizí,“ říká Lešek.

Jednoduché nápady

Petr Lešek nekritizuje developery, kteří by mohli stavět budovy s lepší energetickou bilancí, město by podle něj mělo být tím, kdo ví, co chce na svém území mít. „Někde jinde na západ od nás by nepochybně byl nějaký systém úlev: vy postavíte o něco víc, ale za to nám dáte třeba nějaký park, nebo část objektu poskytnete na sociální bydlení. To tady ale není,“ uvedl.

Drobné úpravy města, které v součtu mohou snižovat teplotu v něm o několik stupňů Celsia, lze dělat v centru, na periferiích i v příměstské krajině. V centru jsou kamenné domy, které se proti

přehřívání do jisté míry umějí bránit. „Ale chybějí tam kašny, na Staroměstském náměstí není jediná. Přitom byly všude, zrušily se a teď se těžko vracejí,“ připomíná Lešek jeden důležitý městský prvek, byť dnes s jinou funkcí.

V historických centrech je důležitý každý metr čtvereční a je třeba se o něj postarat. U městských částí se zástavbou z 19. či 20. století lze vodní plochy plánovat velkoryseji.

„Na sídlišťích mohou přidat kvalitu, stejně jako porostlé fasády, které sníží teplotu až o dva stupně. V Nizozemsku jsou hřiště, která při přivalovém dešti fungují jako nádrže. Deset dní se tam drží voda, pomalu odtéká a ochlazuje vzduch,“ říká.

Na území Prahy je množství vltavských přítoků, potoků a rybníků, i ty mohou zlepšovat horké městské prostředí o pár stupňů. „Ale Metropolitní plán na ně nepamatuje. Nic jiného než vodu a zeleň nemáme. I drahé klimatizace fungují na stejném principu,“ připomíná Petr Lešek.

Pražané si užívají vodní mlhovinu:

Chybí selský rozum

Nejdůležitější je podle Leška používat zdravý rozum a vědět, že když se postaví dům s prosklenou fasádou, musí se do něj v létě „rvát“ energie, aby se ochladil. Je proto třeba zvolit určitý poměr skla vůči pevné fasádě. Ani vysoké náklady na chlazení však developera od nešetrných staveb neodradí: vybere si je od nájemců kanceláří, kteří své zaměstnance chladí klimatizací. To je názor spoluautora například Národní technické knihovny nebo nízkoenergetického centra Sluňákov, odborně oceňovaných staveb.

Kontroverzní betonové květináče na Praze 5 ozdobily postavičky z polystyrenu

O tom, že si radnice neumějí poradit se zelení ve městě, svědčí třeba nápad s obřimi betonovými květináči, které byly postavené na chodnicích na Smíchově v roce 2012 téměř za 18 milionů korun. Měly se osadit vzrostlými stromy, nakonec většina z nich skončila za bývalým lihovarem.

Pokuta, kterou městská část za květináče dostala, nic nevyřešila.

V budoucnu bude potřeba postavit několik nových přehrad, řekl bioklimatolog v pořadu Rozstřel (05/2018)

Rozstřel

[Sledovat další díly na iDNES.tv](#)

Děti se v horku osvěžují v kašně na náměstí Republiky v Plzni.

[Vstoupit do diskuse \(280 příspěvků\)](#)

[sdílet na FB](#)

[sdílet na Twitter](#)

Autoři: ČTK, řez